Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/328619

Beslisnota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Regionaal actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland Zuid

Collegedatum: 9 december 2025

Voorgesteld besluit
De gemeenteraad besluit:

1. Het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland-Zuid 2026-2032 vast te stellen.

Aanleiding
In oktober 2024 is de raad geïnformeerd over het voornemen om een Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland Zuid op te stellen. Eind 2024 zijn zij meegenomen in de vorderingen en in de vorming van de projectstructuur.

Op 2 oktober 2025 is de raad geïnformeerd over de voortgang van het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland Zuid wat inhoudt dat als tussenstap naar het definitieve Regionaal Actieplan eerst een conceptversie ter consultatie aan partijen wordt voorgelegd. Dit heeft een aantal verbeteringen opgeleverd. Het Regionaal Actieplan kan nu ter vaststelling worden voorgelegd.

In een latere fase volgt ook het Regionaal Uitvoeringsplan en nadat beide documenten door de verschillende gemeenten zijn vastgesteld – zullen daar Lokale Uitvoeringsplannen aan worden toegevoegd. Deze drie documenten liggen in elkaars verlengde:

- *Het Regionaal Actieplan:* bevat de aanleiding, missie, visie, uitgangspunten en doelen voor de aanpak van dak- en thuisloosheid in Gelderland-Zuid. Dit document is bijgevoegd en ligt daarmee het college en daarna de gemeenteraad voor ter vaststelling.
- *Het Regionaal Uitvoeringsplan*: is het uitvoeringsplan van het regionaal actieplan en werkt uit hoe het regionaal vangnet voor maatschappelijke opvang wordt ingericht en welke kaders er gelden voor de lokale uitvoeringsplannen. Samen met de regiogemeenten wordt hier momenteel nog aan gewerkt. De verwachting is deze in december 2025 of januari 2026 aan alle colleges voor te leggen ter vaststelling. In de gemeente Nijmegen zal deze daarna worden aangeboden aan de gemeenteraad ter kennisname.
- *Het Lokale Uitvoeringsplan*: beschrijft per gemeente welke maatregelen worden genomen om 75% van de vraagstukken van (dreigende) dak- en thuisloosheid lokaal op te lossen en/of te voorkomen. Hierbij ligt de nadruk op huisvesting. Middels preventie richten we ons op behoud van huisvesting en daarnaast richten we ons op toeleiden naar en bieden van huisvesting. Deze lokale plannen moeten

nog door alle 13 gemeenten worden gemaakt. Het voornemen is om in 2026 deze lokale uitvoeringsplannen op te stellen.

Het Regionaal Actieplan wordt binnen de 13 deelnemende gemeenten tegelijkertijd ter vaststelling aangeboden aan de colleges. Daarnaast is het aan de gemeente zelf om te bepalen of deze ook door de raad vastgesteld moet worden.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
02-10-2025	Z/25/313847 Voortgang Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland- Zuid

Gewenst resultaat
Een regionaal gedragen missie en visie met als doel het volledig uitbannen van dak- en thuisloosheid en ervoor te zorgen dat iedereen die hiermee te maken heeft (gehad) weer mee kan doen in de samenleving. Dit is nodig omdat er steeds meer mensen dak- of thuisloos zijn en de zorgvraag van deze mensen sterk toe neemt.

Argumenten
1.1. Het toenemende aantal dak- en thuislozen vraagt om een gewijzigde aanpak en (meer) regionale en lokale inzet
Met het Regionaal Actieplan willen we steviger inzetten op het voorkomen van dak- en thuisloosheid en sneller oplossen als iemand toch geen dak meer boven zijn hoofd heeft. Dit is nodig in het licht van het toenemende aantal dak- en thuislozen waarvoor verschillende oorzaken zijn. We benadrukken dat het Regionaal Actieplan een waardevolle aanvulling of doorontwikkeling is van de diverse initiatieven die er al zijn, zowel regionaal als lokaal. We leggen bij de uitvoering de verbinding met ontwikkelingen en afspraken zoals bijvoorbeeld in woondeals, huisvesting van aandachtsgroepen (Groene Metropoolregio) en het versterken Sociale Basis.

1.2 Voorkomen en oplossen van dak- en thuisloosheid vraagt om een regionaal afgestemde aanpak
Een complex onderwerp zoals het voorkomen en oplossen van dak- en thuisloosheid vraagt om gelijktijdige regionale en lokale aanpak. Hiermee voorkomen we dat we dweilen met de kraan open. Een regionaal afgestemde aanpak zorgt ervoor dat elke gemeente weet wat er nodig is en vanuit welke visie we werken om dak- en thuisloosheid in onze regio terug te dringen.

1.3. Het Regionaal Actieplan sluit aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een Thuis' (2023-2030) en de ETHOS-telling die we in onze regio uitvoerden
Zowel in Europa als in Nederland is besloten om dakloosheid fors en structureel terug te dringen. Dit is vastgelegd met de Verklaring van Lissabon en in het Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een Thuis'. Het Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een Thuis' vraagt om een fundamenteel andere kijk op het vraagstuk 'dakloosheid' en benoemt zes leidende principes die richting geven aan de regionale vertalingen van dit landelijke plan. Deze principes zijn in het regionaal actieplan opgenomen.

De ETHOS - telling verschafte ons meer inzicht in de aantallen dak- en thuislozen. En het type dak- en thuislozen. Dit heeft bijgedragen aan de keuzes die we met het actieplan maken, zoals de verdeling naar regionale opgave (25%) en lokale opgave (75%) voor het ondersteunen van (dreigend) dak- en thuislozen.

1.4. Het is een actieplan van, voor en door de regio Gelderland Zuid
Voor het terugdringen van dak- en thuislozen werken we nauw samen met de gemeenten in regio Gelderland Zuid. Het Regionaal Actieplan is opgesteld in samenwerking met deze gemeenten en andere betrokken organisaties. Hiervoor is een bestuurlijk kernteam opgericht met vertegenwoordiging portefeuillehouders Wonen en Zorg vanuit de regio Rivierenland, regio Rijk van Nijmegen en centrumgemeente Nijmegen. Dit is aangevuld met bestuurders van een corporatie in Rijk van Nijmegen en een corporatie in Rivierenland. Daarnaast zijn de aanbieders van maatschappelijke opvang, de GGD en de adviesraden sociaal domein van de gemeenten geconsulteerd. De raden zijn meegenomen middels lokale- en regionale bijeenkomsten. De ervaring uit de praktijk is meegenomen door betrokkenheid van professionals en ervaringsdeskundigen in de werkgroepen die de plannen tot stand hebben gebracht.

1.5 Terugdringen van dak- en thuisloosheid en opvangen van dak- en thuislozen is een verantwoordelijkheid van elke gemeente
Gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat inwoners in het geval van dak- en thuisloosheid terecht kunnen bij de maatschappelijke opvang (MO). Dit geldt als vangnet, wanneer er geen andere oplossing is. Omdat deze voorzieningen om specifieke expertise vragen, werken gemeenten hierop nauw samen. De uitvoering hiervan hebben we gemandateerd aan centrumgemeente Nijmegen, net als de overige gemeenten in regio Gelderland Zuid. Met het Regionaal Actieplan gaan we erop inzetten dat voorkomen wordt dat inwoners aanspraak moeten maken op deze maatschappelijke opvang. Voorkomen is beter dan genezen. Daarnaast zorgen we dat er voldoende maatschappelijke opvang beschikbaar blijft, maar wel meer verspreid over de regio. Hiermee verminderen we de druk op stad Nijmegen waar nu een concentratie van voorzieningen is.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid biedt geen garantie voor het behalen van de gestelde doelen
Het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid betreft primair een visie omschrijving, uitgangspunten en kaders. Dak- en Thuisloosheid is een zeer complex probleem dat onderhevig is aan maatschappelijke ontwikkelingen en het is dan ook geen zekerheid dat de gestelde doelen behaald worden. Desondanks zal worden gestuurd op deze hoofdlijnen en blijft het streven om deze doelen te behalen onveranderd.

Het Regionaal Actieplan betreft alleen hoofdlijnen. In het Regionaal Uitvoeringsplan zijn deze hoofdlijnen verder uitgewerkt en wordt er ook stilgestaan bij mogelijke risico's. De meest concrete uitwerking zal echter plaats vinden in de Lokale Uitvoeringsplannen, waar de kanttekeningen per maatregel/afspraak beschreven zal worden.

Financiële gevolgen
Het Regionaal Actieplan geeft de visies, doelen en acties op hoofdlijnen weer. Hierdoor zijn de financiën nog niet concreet uitgewerkt. In 2026 zal de uitvoering verder vorm krijgen en zullen de Lokale Uitvoeringsplannen worden vormgegeven. Daarin zullen de financiën concreet worden uiteengezet.

Communicatie
Zowel intern (collega's betrokken domeinen gemeente Druten) als extern (Adviesraad Sociaal Domein Druten) worden geïnformeerd.

Uitvoering of Vervolgstappen
- Het Regionaal Actieplan wordt door alle 13 gemeenten uit de regio ter vaststelling voorgelegd aan de raad.
- Ondertussen wordt gewerkt aan het Regionaal Uitvoeringsplan om deze ook zo snel mogelijk vast te kunnen stellen.
- Na vaststelling van zowel het Regionale Actieplan als het Regionale Uitvoeringsplan gaat elke deelnemende gemeente aan de slag met het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsplan.

Geheimhouding:
N.v.t.

Bijlagen:
- Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid Gelderland – Zuid 2026 - 2032